

betreft
Aandacht voor het buiten spelende kind

plaats
Utrecht

datum
23 maart 2023

Geachte mevrouw, meneer, beste verkenner,

In uw provincie spelen kinderen steeds minder buiten. En dat niet alleen. Kinderen worden steeds minder gehoord, ook door de overheid. Van kinderp participatie is niet of nauwelijks sprake. Voor kinderen is buitenspelen echter van levensbelang en ook nog eens het allerleukste dat er is. Kinderen vormen de toekomst van uw provincie. Wie belang hecht aan de toekomst van de provincie, aan kinderen dus, investeert in de mogelijkheden om kinderen gezond en gelukkig te laten opgroeien. Met deze brief wil ik u namens Nationaal Jeugdfonds Jantje Beton en met het oog op het aanstaande coalitieakkoord graag wijzen op het belang van het buiten spelende kind.

1 op de 6 kinderen speelt in Nederland nooit meer buiten. Nooit. Deze kinderen spelen bovendien zes keer minder buiten dan hun ouders. En dat terwijl, buitenspelen van levensbelang is voor de ontwikkeling van kinderen. Onderzoek laat zien dat spelen cruciaal is voor de persoonlijke, fysieke, sociale en psychische ontwikkeling van kinderen. Kinderen spelen graag buiten in hun eigen buurt, wijk of dorp. Dat kan op officiële speelplekken – zoals door volwassenen beheerde speeltuinen - en dat kan ook in de natuur, op de stoep, op schoolpleinen of in stads- en kinderboerderijen.

Als kinderen zo weinig blijven buitenspelen en bewegen, zal dat leiden tot onder andere:

- Meer overgewicht, meer slaapproblemen en algeheel een verminderde fysieke conditie;
- Meer psychosociale problematiek, zoals neerslachtige of zelfs depressieve gevoelens;
- Meer gevoelens van eenzaamheid door het ontbreken van vriendschappen;
- Meer bijziendheid door overmatig schermgebruik en gebrek aan gezonde buitenlucht;
- Minder sociale cohesie in buurten en wijken, omdat ouders van spelende kinderen meer en meer duurzaam sociaal contact met elkaar hebben;
- Minder talentontwikkeling en lagere schoolprestaties.

Provincies kunnen dit voorkomen, zo ook de provincie waarvoor u als verkenner bijdraagt aan een nieuw coalitieakkoord. Verschillende provincies gingen uw provincie voor. Zo investeert de Provincie Zuid-Holland via haar (omgevings)beleid in een 'beweegvriendelijk Zuid-Holland'. De Provincie Gelderland investeert bijvoorbeeld in 'groene schoolpleinen'; goed voor kinderen, goed voor de buurt en goed voor de natuur. Inspirerende voorbeelden voor andere provincies.

Graag leg ik u en via u de formerende politieke partijen enkele suggesties voor ten behoeve van dit nieuwe coalitieakkoord. Hiermee geeft ik antwoord op de vraag *'Wat kunnen provincies op het gebied van speelruimte en speelkansen doen om kinderen gelukkig en gezond te laten opgroeien?'*.

Arthur van Schendelstraat 550
 3511 MH Utrecht
 T (030) 244 70 00
 IBAN: NL 58 RABO 0160 8979 55
 info@jantjebeton.nl
 www.jantjebeton.nl
 Beschermvrouwe Prinses Beatrix

betreft

plaats

datum

Wat provincies concreet kunnen doen		Als onderdeel van het volgende beleidsterrein	Meer informatie te vinden op:
1 Voorzie kinderen van een groene en gezonde leef- en speelomgeving Het versterken van een groene natuur en biodiversiteit is een kerntaak van elke provincie. Daarbij valt ook te denken aan verduurzaming van schoolpleinen door bijvoorbeeld te stimuleren dat regenwater de grond in kan in plaats van dat het wegsijpelt in het riool. Daarnaast kan uw provincie een gezonde levensstijl van kinderen en volwassenen stimuleren, daarbij denkend aan een combinatie van gezonde voeding en voldoende beweging in de buitenlucht. Een integrale aanpak op de omgevingsvisie met een gebalanceerde mix van ruimtelijke en sociale perspectieven vormt dan het beleidsmatige sluitstuk. Gezonde buurten en gezonde schoolpleinen dragen bij aan ruimte om buiten te spelen, te bewegen, maar ook aan (preventieve) gezondheid, leefbaarheid van de buurt en klimaatadaptatie. Uw provincie kan de landelijk opgedane kennis, waaronder uit door het ministerie van VWS gefinancierde projecten, actief delen met gemeenten en aanvullend nieuwe stimulerende maatregelen aanbieden aan schoolbesturen en gemeenten.	Ruimtelijke ordening	Expertisepunt Gezonde Schoolpleinen	
2 Geen extra huis zonder extra speelruimte Provincies staan samen met gemeenten voor een aanzienlijke bouwopgave en maken hierover afspraken met woningcorporaties, project- en gebiedsontwikkelaars. Provincies kunnen in hun beleid voor ruimtelijke ordening en structuurvisie een kwantitatieve norm hanteren, zoals tenminste 3% van de openbare ruimte te bestemmen als speelruimte. Dit wordt vervolgens onderdeel van aanbestedingsprocedures, prestatieafspraken en bestekken.	Wonen, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	Column Straatbeeld	
3 Gezonde buurten In sommige buurten, wijken of dorpen is de fysieke en/of mentale gezondheid van kinderen en volwassenen zorgwekkend. Provincies kunnen aanvullend op gemeenten investeren in de realisatie van 'gezonde buurten', waarin jong en oud(er) kunnen bewegen, spelen en sporten in een groene omgeving. Bovendien kunnen jong en oud(er) elkaar daar ontmoeten, wat bijdraagt aan de sociale cohesie.	Ruimtelijke ordening Welzijn	Projectwebsite Gezonde Buurten	
4 Laat kinderen meedenken met provinciaal beleid Jantje Beton komt sinds haar oprichting in 1968 op voor het stem van het kind. Wij geloven dan ook vurig in kinderopparticipatie. Kinderen willen en kunnen meepraten over publiek beleid. Dat zien we op lokaal niveau en dat zou op provinciaal niveau nog veel meer en vaker moeten kunnen gebeuren. Juist omdat thema's als 'speelruimte' en 'natuur en milieu c.q. duurzaamheid' kinderen zeer aan het hart gaan en juist de provincie daarin een belangrijke rol heeft. Kinderopparticipatie als een specifieke vorm van burgeropparticipatie is een in het openbaar bestuur helaas onbenut middel om beleid en voorzieningen meer toekomstbestendig en maatschappelijk gedragen te maken. Uw provincie kan in haar beleidsontwikkelproces kinderopparticipatie verankeren daar waar het om de leef- en speelomgeving van kinderen gaat.	Ruimtelijke ordening Duurzaamheid Democratie/ burgeropparticipatie	De Jantje Beton aanpak voor kinderopparticipatie	

Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht
T (030) 244 70 00
IBAN: NL 58 RABO 0160 8979 55
info@jantjebeton.nl
www.jantjebeton.nl
Beschermvrouwe Prinses Beatrix

betreft

plaats

datum

Ik hoop van harte dat u als verkenner bereid bent de inhoud van deze brief te delen met de formerende partijen en dat deze inhoud wordt vertaald naar het coalitieakkoord. Mocht u maatschappelijke organisaties raadplegen gedurende het formatieproces; vergeet u dan de kinderen niet? Desgewenst staat Jantje Beton daarnaast uw provincie de komende vier jaren bij om hiermee te helpen. Want dat doen we graag in het belang van alle kinderen. Voor hen willen wij graag het verschil maken, zodat zij gezond en gelukkig kunnen opgroeien. Dat wilt u toch ook?

Tot slot wens ik u veel succes en wijsheid toe in uw belangrijke rol van verkenner!

Met *speelse* groet,

Dave Ensberg-Kleijkers
Directeur-bestuurder